

28 Nisan Dünya İş Sağlığı Günü
(World Day for Safety and Health at Work, 28th April)

Dr. Ahmet Saltık
www.ahmetsaltik.net

Dünyanın bütün emekçilerini en derin saygılarımızla selamlıyoruz.

Türkiye'miz, 1919'da kurulan **Uluslararası Çalışma Örgütü ILO**'ya 1932'de üye olmuştu.

Büyük ATATÜRK döneminde..

1936'da da, kıyamet ortasında inanılmaz bir öngörü ve emek saygısıyla çıkarılan

151 sayılı Amele Kanunu'nu saymazsak (Osmanlı bu alanda, kadük kalan 1865 Dilaverpaşa Nizamnamesi dışında hiçbir mevzuat düzenlemesi yapmamıştı!) ilk İş Yasası'na sahip olmuştuk.

BM'nin İş-İşçi Sağlığı ve Güvenliği, çalışma yaşamı alanlarında bir uzman kuruluşu olan ILO (BM sisteminin bir tür **Çalışma Bakanlığı gibi**), her yıl **28 Nisan Dünya İş Sağlığı Günü**'nde bir tema belirleyerek yıl içinde ele alınmasını sağlıyor..

Bu yılın tematik alanı, 28 Nisan 2015'e dek **İŞYERİ KİMYASALLARI..**

Gerçekten de önemli bir sorun alanı.

Yaklaşık **80 bin kimyasal çalışma yaşamında** kullanımda.

Her yıl çok sayıda yeni kimyasal da kullanıma giriyor.

Üstelik önemli ölçüde güvenlik testleri yapılmadan;

tam toksikolojik profilleri aydınlatıl(a)madan..

Karsinogenetik, mutajenik, genotoksik, fetotoksik, taratojenik, fertilité engelleyici..

potansiyelleri bütünüyle aydınlatılmadan.. (Yardımla üreme merkezleri neden böylesine çoğaldı?)

Dolayısıyla bu kimyasalları açıkçası deneme – yanılma yöntemiyle tanıyarak öğreniyoruz.

Bedeli de elbette öncelikle çalışanlar – emekçiler ödemekte.

Dünya Sağlık Örgütü – DSÖ'ye (WHO) bağlı Fransa – Lyon'daki IARC (International Agency for Research on Cancer) laboratuvarları ve **IPCS (International Program on Chemical Safety)** olanakları da yeterli değil.. Dünyanın bu bağlamda ek kurumsal kapasite yaratma gereksinimi var.. Söz konusu kimyasalların prospektüslerindeki ya da Malzeme Güvenlik Bilgi Formlarındaki (MSDS – Material Data Safety Sheet) bilgiler çok eksik.

Bu sorun önümüzde ciddi bir meydan okuma (*Challenge*) olarak duruyor.
Dileriz gelecek 28 Nisan'a dek (2015) anlamlı çözümler sağlansın..

İş kazalarına – iş cinayetlerine kurban gidenlerin acıları yüreğimizi yakıyor.

Meslek hastalığı – iş kazası – işle ilgili hastalıklar nedeniyle engelli kalanların acıları da yüreğimizde.. Sayılar hala çok kabarıktır.. Türkiye, ölümlü (fatal) iş kazalarında Hindistan ve Rusya'nın ardından Dünyada 3. ve de Avrupa'da 1. sırada..

Kayıtlara girebildiği kadarıyla;

- Her yıl 70 bin dolayında iş kazası oluşuyor.
- Her ay 6 bin iş kazası
- Her gün 200 iş kazası
- Her saat 8 iş kazası...
- Her gün 3 ya da 4 iş cinayeti...
- Her gün 6 dolayında emekçinin işgöremez (engelli!) duruma gelmesi..
- Her yıl 25 milyon dolayında iş günü yitiği..

Meslek hastalıklarının ise kökünü kazıdık neredeyse.. Yılda birkaç yüzü geçmiyor..
Oysa her yıl onbinlerce yeni meslek hastalığı tanısı beklenir 16+ milyon işçide..
(Artı, öbür milyonlarca çalışarlarda..)

Ve de toplam ulusal gelirin (GSMH) %4 - 6.5'i arasında maddi yitiktir! (*ILO uzmanı Takala, 2005*).
TSK'ya ayrılan yıllık % 2.3 payın 2 katından çoğu bu alanda etkin önlem almama yüzünden
yitiriliyor..

Dünya genelinde de rakamlar hiç iç açıcı değil.. Hindistan, Çin ise hızla iyileşiyor.
İş kazaları – meslek hastalıkları maliyet (DALY yükü) bakımından Dünyada 3. sırada..

Büyücek endüstriyel kazalarda 10 - 20 - 30 işçimiz telef oluyor ve Başbakan R.T. Erdoğan,
30 işçiyi yutan Zonguldak Karadon faciasında (17 Mayıs 2010),
"Bu mesleğin kaderinde ölüm var.." diyebiliyor.. Yürek yakan ve % 98'i önlenabilir olan
iş kazalarını "yazgı" olarak açıklayarak çözümün önünü daha baştan kesiyor ve suçluları akıyor...
"Prof." ünvanlı İşletme uzmanı dönemin *Çalışma Bakanı Ömer Dinçer, grizu patlaması* ile
yanarak feci biçimde ölen ve cenazeleri bile bulunamayan 30 işçimiz için "güzel öldüler" diyerek
hepimizi ve 7 sülalesini utanca boğuyor.

Oysa "grizu", Metan gazı sıkışmasının patlaması olup yeraltı maden ocaklarında Metanometre ile
sürekli izlenerek, çok düşük bedellerle, çok yüksek oranda engellenebilir bir "kaza" !?

Öte yandan onlarca işçinin iş cinayetine kurban gittiği olaylarda davalar ilerlemiyor ve
gerçek sorumlular nedense bir türlü bulunamıyor!?
Davutpaşa, Karadon, Adana Kozan, Ostim, Beylikdüzü.. faciaları zamanaşımına mı terk edilecek?

*****

Türkiye'nin ve Dünyanın kapitalistlerinin **yepyeni bir küresel ahlak kodu sistematiğine** gereksinimi var.. (Prof. Cengiz Güleç ve biz)

Kendiliklerinden edinecekleri ise yok!

Türk ve dünya işverenlerinin ciddi "*matürasyon sorunu*" sürüyor..

Çook yıllar önce de yazmıştık bu yakıcı sorunu. (Cumhuriyet, 1-2 Nisan 1998)

Bu devasa sorun nasıl aşılabilir ki??

En çok kazanç (*kar maksimizasyonu*) "kapitalizmin tunç yasası" olarak kaldıkça..

Anayasa Mahkememiz ve son günlerde atak yapan (?!) başkanı **Haşim Kılıç**, bir bireysel başvuruda bu yasağı iptal eder mi ki??

*****

Bağlayalım..

Gün gene üstümüze doğdu. Saat 07:01'i gösteriyor..

Gün boyu mesaimiz için koşturacağız..

Gazi Mustafa Kemal ATATÜRK : Yaşamak demek çalışmak demektir.

Dünyanın bütün emekçilerini en derin saygılarımızla selamlıyoruz.

- **Emek en yüce değerdir ve de..**
- **Emeğe saygı, insan olmanın baş koşuludur..**

Sevgi ve saygı ile.

29 Nisan 2014, Ankara